

مرکز تخصصی آموزش و درمان مسمومیت‌ها
مسمومیت با مواد مخدر در کودکان

مسمومیت با مواد مخدر در کودکان

تهیه و تنظیم:

آموزش به بیمار بیمارستان لقمان حکیم

ویرایش: دی ۱۴۰۱

- ❖ در این شرایط کودکان در برابر حوادث و مسمومیت اتفاقی آسیب پذیرترند .
- ❖ از قرار دادن دارو در کیف دستی پرهیز کنید تا مانع خورده شدن دارو توسط کودکان شود.
- ❖ داروهای مصرفی افراد خانواده را دور از دسترس کودکان نگهدارید.
- ❖ اگر به کودک خود دارو می دهید به او تفهیم کنید که این دارو است و از کلماتی مثل آبنبات، شکلات و یا خوراکی استفاده نکنید.

منابع : بروئر و سودارث داخلی-جراحی، اطفال
ویراست ۲۰۲۲

Farnaghi F, Jafari N, Mehregan FF.
Methadone Poisoning among Children
Referred to Loghman-Hakim Hospital in 2009.
Pejouhandeh 2012;16(6):299-303.

- ❖ به کودکان بیاموزید هیچ چیزی ننوشند و یا نخورند مگر اینکه با اجازه بزرگسالان باشد
- ❖ داروهای خود را در مقابل چشم کودکان نخورید، چرا که کودکان از رفتار بزرگسالان تقلید می کنند و ممکن است دور از چشم والدین داروها را به دهان ببرند
- ❖ در صورتیکه کودک شما مواد مخدر و مشتقات آن و یا هر نوع ماده غیرخوراکی دیگر را بلعید، هر چه سریع تر او را نزدیک ترین مرکز درمانی منتقل نمایید و یا با مرکز اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید
- ❖ داروها، مخدرها و مواد شیمیایی و شوینده، نفت و بنزین و .. را همیشه در ظرف اصلی آن نگهداری کنید. و هیچگاه این فرآورده ها را در ظرف مواد خوراکی (مانند بطری نوشابه یا آب معدنی) نگه داری نکنید. این عمل سبب خورده شدن اتفاقی این مواد توسط کودک می شود.
- ❖ زمانی که شما در منزل نیستید و کودک را به فرد دیگری می سپارید، کودکان در معرض بیشترین خطر مسمومیت قرار دارند
- ❖ در هنگام بروز مسائل و مشکلات خانوادگی، بیشتر مراقب کودکان باشید.

مسمومیت با مواد مخدر در کودکان

مسمومیت با مواد مخدر و مشتقات آن از مسمومیت های خطرناک، کشنده و متأسفانه شایع در کودکان، نوزادان و شیرخواران کشورمان است. افزایش چشمگیر مسمومیت با متادون از مهم ترین علل مرگ و میر ناشی از مسمومیت ها در اطفال می باشد. کودکی که دایم در معرض مواد مخدر، دود تریاک و یا متادون است بهره ای هوشی کمتری نسبت به بقیه بچهها دارد. متادون مخدري با اثرات ضد دردي بسيار قوي که مصرف آن طی سالهاي اخير براي تسکين درد و ترک اعتياد به صورت شربت و قرص رایج شده است. در هر سی سی شربت متادون ۵ میلی گرم متادون وجود دارد که حتی کمتر از یک سی سی از آن در طفل می تواند مسمومیت خطرناک و قطع تنفس و حتی مرگ بدهد. شربت متادون طعم تلخ و ظاهري شبیه آب دارد که به علت نگهداري غير ایمن این ماده مخصوصاً در شیشه نوشابه و آب معدنی و شیشه دارو که باعث مصرف اشتباهی آن و مسمومیت جدي می شود.

علائم

به دنبال مسمومیت با متادون کودک دچار استفراغ، بی حالی، خواب آلودگی می شود و در صورت عدم درمان دچار قطع تنفس و مرگ می شود. برای جلوگیری از بروز علائم خطرناک و مرگ آفرین باید کودک به سرعت به بیمارستان منتقل شود. شروع اثر متادون ۱۵ دقیقه و مدت

اثر آن طولانی و بیش از ۲ روز است. علائم مسمومیت معمولاً در عرض ۳۰-۲۰ دقیقه بعد از خوردن آن ظاهر میشود. در مسمومیت با متادون تا ۳ روز، درمان با نالوکسان و بستری بودن در بیمارستان ضروري است. پادزهر مسمومیت با مواد مخدر، دارویی به نام نالوکسان است که با تجویز آن تمامی علائم بیمار برطرف میگردد. تجویز این دارو باید توسط پرسنل درمانی و در بیمارستان انجام شود. مدت اثر نالوکسان ۹۰-۲۰ دقیقه است.

نکته ي مهم

گر بیماری با قطع تنفس به اورژانس مراجعه کند و بدنبال تجویز نالوکسان بهتر شود اما به هر دلیل بیمار را از بیمارستان ترخیص شود و درمان نالوکسان برای وی ادامه نیابد. کودک حدود یک ساعت بعد دوباره دچار قطع تنفس و مرگ خواهد شد.

آموزش مراقبت از کودک توسط والدین

- ❖ کودکان زیر ۵ سال، پر خطرترین گروه سنی از نظر بروز مسمومیت هستند.
- ❖ در دسترس بودن و مصرف دارو های ترک اعتیاد مانند شربت متادون، می تواند منجر به مرگ کودکان شود. و اگر کودکی پس از مصرف نابجای این مواد علامت و نشانه ای نداشت، دلیل بر رفع خطر نمی باشد.
- ❖ کودکان خردسال ممکن است هر چیزی را به دهان ببرند. و این عمل زمینه ساز بروز مسمومیت است.
- ❖ کلیه دارو ها از جمله ترکیبات مخدر و متادون و مواد شیمیایی را در منزل در کمد های دارای قفل و دور از دید و دسترس کودکان قرار دهید. و درب کمد را با قفل یا طناب محکم نمائید.
- ❖ همیشه پس از استفاده از هر نوع دارویی سریعاً درب آن را ببندید، و بدانید هیچ ظرف در بسته ای از دسترسی کودکان در امان نیست.
- ❖ در هنگام استفاده از دارو ها مواد شیمیایی و پاک کننده اگر مجبور شدید به زنگ درب ورودی و یا تلفن جواب دهید، هرگز از کودک خود چشم بردارید.
- ❖ تصمیم در مورد بی خطر یا خطرناک بودن یک مسمومیت در کودک را به عهده پزشک بگذارید.